

BESZÁMOLÓ

Az iskolavédőnői ellátás 2017. évi működéséről

I. Az ellátást nyújtó adatai:

Gyarmatiné Toronyi Edit – iskolavédőnő

Tel: 06/30 327 7487

E-mail: gyteditke@gmail.com (magán)

II. Az ellátás biztosításához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételek bemutatása.

Főállású iskolavédőnőként két iskolát látok el:

- o Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Bocskai tér 14.
- o Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bocskai tér 6.

Az iskolavédőnői munka nagyobb része az iskolák által biztosított orvosi szobákban történik, melynek felszereltségéről az Önkormányzat, mint fenntartó, a 19/2009. NM rendeletnek megfelelően gondoskodik.

A BSC. Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája épületében (Bocskai tér 6.) nem áll rendelkezésre orvosi szoba, ott a munkámat az iskola által kijelölt teremben végzem. Ezen a telephelyen értelemszerűen nem állnak rendelkezésre az iskolavédőnői szűréshez szükséges eszközök sem, ezért azokat szükség szerint magammal viszem a helyszínre.

Iskolaorvos: Dr. Osikóczy Orsolya

Munkavégzés helyszíne: Hajdúhadház, Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI, Orvosi szoba, Bocskai tér 14. (A BSC. Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája tanulói részére is itt történnek az iskolaorvosi vizsgálatok)

III. Az iskolavédőnői ellátás bemutatása (a 2017. évi statisztikai adatok alapján):

- A 2017. évben biztosított ellátás részletes bemutatása, ennek keretében az ellátottak száma védőnői körzetenként, korcsoportok, nemek szerinti megoszlása, tendenciák, az ellátottakra vonatkozó általánosítható adatok, tapasztalatok bemutatása.

- Egyéb fontosnak tartott információ a 2017. évben végzett tevékenységről.

Az általam ellátott gondozotti létszám 2017 október 1-i adatok szerint:

- o Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI – Bocskai tér 14. – **561 fő**

Ennek megoszlása:

a.)

432 – normál igényű tanuló

129 – BTM és SNI tanuló

b.)

13 alsó tagozatos osztály (első évfolyam: 80 fő, második évfolyam: 54 fő, harmadik évfolyam: 53 fő, negyedik évfolyam: 60 fő. Összesen 247 fő)

18 felső tagozatos osztály (ötödik évfolyam: 71 fő, hatodik évfolyam: 70 fő, hetedik évfolyam: 91 fő, nyolcadik évfolyam: 82 fő. Összesen 314 fő)

- o Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bocskai tér 6. – **190 fő**

Ennek megoszlása:

- Szociális gondozó és ápoló (három osztály): 71 fő
- Mezőgazdasági gazdaasszony és falusi vendéglátó (egy osztály): 20 fő

- Kőműves (három osztály): 61 fő
- Szakgimnáziumi tanuló (két osztály): 21 fő
- Szakiskolai (HÍD) tanuló (két osztály): 17 fő

A kötelező iskolavédőnői szűrővizsgálatok két évente a páros osztályokban (2, 4, 6, 8, 10, 12 évfolyam) történnek.

Az elmúlt évek vizsgálati eredményei alapján néhány tendenciát felvázoltam táblázat formájában, ahol a számadatok a valamilyen problémával kiszűrt tanulók létszámát jelentik.

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Látásélesség	70	66	88	104
Alacsony növekedés	24	21	20	24
Elhízás	42	28	40	48
Alultápláltság	4	1	2	12

Egyre több a látás problémával kiszűrt gyerek. A tapasztalatok alapján viszont kevesen veszik ezt komolyan, nem mennek kivizsgálásra, nem csináltatnak szemüveget, illetve ha el is készül a szemüveg, a gyerek nem hordja. Sajnos sem a szülők, sem a gyerekek nem veszik komolyan ezt a problémát.

A növekedés elmaradás és elhízás stagnáló probléma. Mindkettőben szerepet játszik a nem megfelelő táplálkozás. (chips, Cola, energiatital, stb.) Az iskola által biztosított egészséges ételeket, italokat a tanulók nem fogyasztják el, helyette szülő által vásárolt cukros italokat, tiszta italokat hoznak. (kakaócsiga, csokis kifli, kóla, szörp, stb.)

Az alultápláltság növekedése odafigyelést igénylő probléma.

Az általános tapasztalat az, hogy a gyerekek elméletben tudják, mi az egészséges étel és életmód, de a gyakorlati megvalósításig nem jutnak el.

Iskolavédőnői munka a 2017-es évben:

Munkámat az előre elkészített éves munkaterv alapján, illetve a 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról, valamint annak módosítása a 19/2009. NM rendelet, illetve Módszertani levelekben meghatározott módon végeztem.

- A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola orvosi szobájában minden hétfőn délelőtt védőnői fogadóórát tartok, ahol a szülők, gyerekek, pedagógusok rendelkezésére állok. Ekkor van lehetőség az esetleg felmerülő problémák megbeszélésére, leletek bemutatására.
- Szükség esetén elsősegély-nyújtási feladatokat látok el. (sebellátás, vérnyomás- és lázmérés, stb.)

Az elsősegélynyújtás nem képezi a szakmailag előírt munkám fő részét. Ha a helyszínen tartózkodom, akkor ellátom a védőnői kompetenciába tartozó sérüléseket, problémákat. Erről ambuláns ellátási naplót vezetek.

A nem iskolában keletkező sérülések ellátása nem iskolavédőnői feladat. Ennek ellenére gyakran előfordul, hogy hétvégén szerzett sérüléseket, sebeket én látok és kezelek elsőként.

Gyógyszert csak nagyon indokolt esetben, pl. magas láz, erős görcsök esetén adok.

Előfordul, hogy a szülők, néha a pedagógusok is összetévesztik az iskolavédőnőt a házi gyermekorvossal, és torokfájással, szív panaszokkal, fogfájással is hozzám küldik a gyerekeket. Ezekben az esetekben a tanulót a megfelelő szakellátás felé irányítom.

- Szeptember és október, valamint március és április hónapban az elsődleges feladat a kötelező iskolai kampányoltások előkészítése és megszervezése a 6.-7. évfolyamokon. (szülők, tanulók

értésítése, oltóanyag rendelése, iskolaorvossal, pedagógusokkal időpont egyeztetése, dokumentáció, jelentési kötelezettség teljesítése)

2017-ben védőoltásban részesült tanulók száma:

Engerix-B (Hepatitis-B ellen) 174 tanuló

Boostrix (torokgyík, tetanusz és szamárköhögés ellen) 72 tanuló

MMRVax Pro (kanyaró, mumpsz és rubeola ellen) 72 tanuló

A HPV (méhnyakrák elleni) védőoltást 83 hetedik évfolyamos lány igényelte és kapta meg. (márciusban 37 – ez még az elmúlt tanév, novemberben 46 – idei tanév)

Örömmel mondhatjuk, hogy országos viszonylatban iskolánk nagyon jó helyen szerepel átoltottság szempontjából. Az idén minden 7. évfolyamos lány igénybe vette az ingyenes oltás lehetőségét.

- A tisztasági vizsgálatok végzéséhez az Önkormányzat által kirendelt „közmunkás egészségőr” nyújt segítséget. Az ő feladata a tanulók hajának rendszeres ellenőrzése, a kiszűrt gyerekek nyomon követése, illetve kezelése. A szűrési eredményekről nekem számol be, munkáját én ellenőrzöm, szükség esetén együtt dolgozunk.

Rendszeresen részt veszek a Család- és Gyermejkölési Központ által havi rendszerességgel szervezett jelzőrendszeri megbeszéléseken, ahol beszámolási kötelezettségem van az iskola fejtetvességével kapcsolatosan.

A szűrési eredmények alapján, a rendszeresen tetvesnek talált tanulók névsora átadásra kerül a családgondozók részére, akik felveszik a kapcsolatot a családdal, és megpróbálnak segíteni a felvilágosító munkában, illetve egyéb eszközökkel (ingyenes tetűirtószer, tetűfésű adományozása) elérni a szülők közreműködését gyermekeik tisztasága érdekében. Sor került több alkalommal közös családlátogatásokra a Család- és Gyermejkölési Központ munkatársaival és Szilágyiné Ágnes megyei Egészségőrrel a probléma komplexebb kezelése érdekében.

Az elmúlt tanév statisztikai adatai:

- legalább 1 alkalommal tetves: 49 tanuló (34 család)

Tovább részletezve:

- minden hónapban tetves: 11 tanuló (11 család)
- legalább három hónapban tetves: 12 tanuló (az előbbi 11 tanulón felül)
- csak egy hónapban tetves: 13 tanuló
- Hébe-hóba tetves: 13 tanuló

- Munkám fontos része a pontos és igényes dokumentáció. Jelenleg nincs egységesen meghatározott formanyomtatvány az iskola-egészségügyi dokumentáció vezetésére, így saját magam által szerkesztett táblázatokat és nyomtatványokat használok.

Munkámat nagyban könnyítené valamilyen központilag kidolgozott védőnői informatikai rendszer használata. (pl. Stefánia Iskolaorvosi és Védőnői program)

- Igyekszem a szülőkkel minél közelebbi és személyes kapcsolatot kialakítani. Ennek érdekében jelen vagyok már a beiratkozásnál, ahol az iskola-egészségügyi dokumentációhoz szükséges papírok kitöltését végzem, valamint részt veszek szeptemberben az első osztályosok szülői értekezletén, ahol bemutatkozom a szülőknek, ismertetem a munkámat, kérve együttműködésüket, illetve válaszolok a felmerülő kérdésekre.

- Minden évben nagy hangsúlyt fektetek az egészségnevelésre. Ennek érdekében a pedagógusokkal egyeztetve az alábbi témakörökben tartok egészségfejlesztő órákat:
 - ✓ Az első osztályosok részére fogápolási előadás, ahol mindenki kipróbálhatja az „óriás fogsoron” a helyes fogmosás technikáját.
 - ✓ Második évfolyamon a dohányzás ártalmairól beszélgetünk a gyerekekkel a „Harkály doktor bácsi különleges esete” című mese feldolgozásával.

- ✓ 4. évfolyamon higiénés ismereteket oktatok. (Általános személyi higiéné)
- ✓ Az 5. osztályos lányok részére a téma a „Felnőtté válás” - a kamaszkori változásokról és a menstruációról.
- ✓ 7. osztályban Barátság, párkapcsolatok témában kapnak ismereteket a tanulók
- ✓ 8. osztályos tanulókkal a szexuális úton terjedő betegségekről, a korai szex veszélyeiről és fogamzásgátlásról beszélgetek, válaszolva a felmerülő kérdéseikre
- ✓ Pedagógusok megkeresése alapján mindig szívesen tartok előadást bármilyen aktuális témában a saját kompetenciámon belül.

2017-ben megtartott előadások:

- o Anatómiai ismeretek és pubertáskori változások / minden 6. osztályban külön fiúknak és külön lányoknak
- o Barátság, szerelem / minden 6. osztályban külön fiúknak és külön lányoknak
- o Pubertáskori változások, menstruáció / 5. évfolyamos lányok részére
- o Fogápolás, helyes fogmosás / minden első osztályban – dm csomagok kiosztása
- o Korai szex veszélyei / 8a osztályban
- o Egészséges táplálkozás / 8a osztályban
- o Egészségmegőrzés / 8a osztályban
- o Jellemfejlesztés, felelősségvállalás interaktív óra / 7d osztályban
- o Szex vagy szerelem / / 8a, és 8c osztályokban
- o Szexuális úton terjedő betegségek / 8c osztályban

➤ Iskolavédőnői szűrések:

A szűrésre kötelezett tanulók (páros osztályok), valamint a szakmára beiskolázott tanulók iskolavédőnői szűrővizsgálata megtörtént.

A vizsgálat eredményéről a szülők (az osztályfőnökök segítségével) a jogszabályban meghatározottak alapján Védőnői Tájékoztató Igazolást kapnak, melyben szerepelnek az esetleges további teendők is.

➤ Az ifjúságvédelmi felelős vagy Család- és Gyermejjóléti Központ meghívása esetén részt veszek a problémás tanulók ügyében összehívott esetkonferenciákon.

IV. Ellenőrzések tapasztalatai

2017. október 12-én a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete részéről volt szakfelüyeleti ellenőrzés.

Szakfelügyelő: Csáki Józsefné vezető védőnő.

Szóban történt tájékoztatás alapján mindent rendben talált. Hiányosságot nem állapított meg.

A szakfelüyeleti jegyzőkönyv később kerül megküldésre.

V. Együttműködés más szervezetekkel, intézményekkel

Területi Védőnői Szolgálattal:

- o Probléma esetén konzultáció
- o Közös családlátogatás
- o iskolai dokumentációhoz szükséges adatok bekérése

Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ

- o Havonként megrendezendő Jelzőrendszeri megbeszélések
- o Problémajelzők

- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete – Szilágyiné Ágnes egészségőr, Csáki Józsefné vezető védőnő, Ipacsné Lengyel Erzsébet járványügyi osztály munkatársa.

- Dm Kft
- KLIK
- Názáreti Egyház – nyári tábor szervezése

VI. Továbbképzési tervek, elképzelések részletes indokolással

- Kötelező kreditpontok megszerzéséhez szükséges továbbképzéseken való részvétel.
- MAVÉ (Magyar Védőnők Egyesülete) által rendezett szakmai továbbképző napokon való részvétel évente három alkalommal (tavaszi, őszi és országos) ahol szakma specifikusan követhetem a legújabb protokollok ismertetését, egy-egy témáról részletesebb információkat kaphatok.
- A MAVÉ honlapjára felkerülő képzéseket folyamatosan figyelemmel kísérem, a szakmailag indokolt képzéseken lehetőség szerint részt veszek.

VII. Az iskolavédőnői ellátással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Nagyban segítené az iskola-egészségügy munkáját, ha helyben megoldott lenne az ortopédiai és szemészeti szakellátás.
- Az iskolavédőnői munkát nagyban könnyítené valamilyen központilag kidolgozott védőnői informatikai rendszer használata. (pl. Eliza Iskolaorvosi és Védőnői program, vagy Stefánia Védőnői Dokumentációs és Jelentő Rendszer)
- Csecsemő és gyermekápolás tanítása segítené a tanulókat azon ismeretek megszerzésében, melyekre a tapasztalatok alapján igen korán szükségük van. A felelőtlen és túl korai gyermekvállalás visszaszorítása mellett, szükségesnek látom a másodlagos prevenciót is.
- Demonstrációs eszközök beszerzése az egészségfejlesztő órákhoz (pl. fogsor-mulage a fogmosás bemutatásához)

Hajdúhadház, 2017. december 8.

Gyarmatiné Toronyi Edit
iskolavédőnő